

Tips bij het opstellen van maatregelen

De ondersteuning van leerlingen begint bij een goede Brede Basiszorg waarbij aan de noden van zoveel mogelijk leerlingen wordt voldaan door het creëren van een veilig en positief leerklimaat binnen een sterk zorgbeleid. Hoe sterker de Brede Basiszorg is, hoe minder extra maatregelen moeten ingezet worden voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Een aantal tips bij het opstellen van maatregelen¹:

- Zet maatregelen doelgericht in.
Beter drie goede maatregelen op maat van de leerling dan een lijst van maatregelen die voor alle leerlingen op dezelfde manier worden ingezet.
- Breng de ondersteuningsbehoeften van ouders en leerkrachten in kaart. Wat heeft deze ouder/deze leerkracht nodig om de gewenste aanpak aan te bieden?
Bv.: Hebben deze ouders tips nodig bij het ondersteunen van het huiswerk? Weten alle leerkrachten van Adam hoe toetsen aan te bieden die hij op zijn laptop kan maken?
- Neem de interactie tussen de leerling en zijn context mee in het bepalen van de aanpak. Een gecombineerde aanpak heeft meer slaagkansen dan een aanpak die zich enkel op de leerling of enkel op zijn context richt.
Bv.: de leerkracht Engels geeft Farouk bijles werkwoordspelling aan de hand van conversaties uit de favoriete serie van Farouk. Zij bekijken tijdens de bijles samen welke voorbeelden in de volgende spellingslessen klassikaal aan bod kunnen komen.
- Bouw verder op de sterktes bij de leerling en zijn context.
Bv.: Fran kan goed tekenen en heeft veel fantasie. Ze ontwerpt haar eigen hulpkaarten, waar de oplossingsstrategieën voor haar duidelijk staan uitgewerkt.
- Betrek de leerling actief bij het opstellen van de aanpak. Geef jongeren gaandeweg meer verantwoordelijkheid door hen te bevragen 'wat helpt wel en niet?'. Ondersteun hen in de zoektocht naar hoe zij hun problemen kunnen compenseren. Als de jongere zelf mee de aanpak heeft vastgelegd en verantwoordelijkheid krijgt bij het opvolgen en evalueren, zal hij meer betrokken zijn.
Bv.: Aaliyah vindt het niet leuk om in een apart lokaal te moeten zitten om haar examen te maken. Ze zou liever samen met haar klasgenoten het examen afleggen en een plaats krijgen in de klas waar ze zo min mogelijk wordt gestoord.
- Kies voor de minst ingrijpende maatregel. De begeleiding van een leerling gebeurt best zoveel mogelijk in en door zijn nabije omgeving. Zo zorg je ervoor dat de leerling nog zo veel mogelijk kan blijven participeren aan het klas- en schoolgebeuren.
Bv.: een extra leerkracht remedieert een groepje leerlingen in de klas in plaats van het groepje leerlingen uit de klas te halen voor extra hulp.
- Ga na of een maatregel voor één leerling of groep leerlingen ook niet ten goede komt van andere leerlingen.
Bv.: Een kaartje op je bank leggen om aan te geven dat je extra uitleg nodig hebt, kan voor de hele klas ingevoerd worden.
- Hou de maatregelen zo dicht mogelijk bij de leerling. Is hulp buiten de klas, school of huis nodig? Investeer dan zeker in maatregelen die de leerling helpen om wat hij buiten school of huis heeft geleerd ook op school of thuis te oefenen of gebruiken.
Bv. Sofia werkt met haar psychotherapeut aan woedebeheersing. Sofia leert zich tijdig terug te trekken uit conflicten om de 'bom niet te laten barsten'. In haar positieve gedragskaart zijn mogelijke positieve strategieën opgenomen (achteraan in de klas gaan zitten, even heen-en-weer lopen op de gang, in een stressbal knijpen...).

¹ Meer informatie is te vinden in de onderdelen Verhoogde Zorg van het Algemeen Diagnostisch Protocol en de Specifieke Diagnostische Protocollen. Bekijk zeker ook eens de brochure [Klaar voor redelijke aanpassingen](#) voor meer tips.